Documentnummer: 2021.03765

Voorstel aan de Raad

Onderwerp **:** Regionale Energie Strategie West-Brabant

Raadsvergadering **:** 11 maart/1 april 2021 **Agendapunt:** RES West-Brabant

Portefeuillehouder **:** J.M.A. van Agtmaal **Datum** : 17-02-2021

Bestuurlijk kader **:** Duurzaamheid **Zaaknummer** : Z20.00666

Besluit:

1. De Regionale Energie Strategie West-Brabant 1.0 vast te stellen.

Inleiding:
De gemeente Woensdrecht heeft de afgelopen 2 jaar samen met 15 andere gemeenten in de regio West-Brabant gewerkt aan de Regionale Energie Strategie (RES) West-Brabant. Eerder bent u geïnformeerd over de Startnotitie en het Plan van Aanpak voor de RES. Ook bent u het afgelopen jaren geïnformeerd over de voortgang van het RES-proces en hebben velen van u één of meer regionale raadsledenbijeenkomsten over de RES bijgewoond.

In de periode februari - maart 2020 is de Contourennotitie RES ter consultatie aan de gemeenteraden, bestuurders en aan betrokken stakeholders voorgelegd. Vanuit alle 16 gemeenten, de waterschappen en de provincie is aangegeven dat men zich op hoofdlijnen kan vinden in de “Keuzes van West-Brabant in de RES” uit de Contourennotitie. Wel zijn er gedurende de consultatie vragen gesteld, opmerkingen gemaakt en suggesties gedaan vanuit de verschillende gemeenteraden.

Na het verwerken van de belangrijkste suggesties en opmerkingen hebben alle gemeenteraden ingestemd met de aanbieding van de concept Regionale Energie Strategie aan het Rijk.

Het Planbureau voor de Leefomgeving heeft in samenwerking met het Nationaal Programma RES de verschillende strategieën getoetst. Uit deze toetst is gebleken dat de voorgenomen plannen voldoende invulling geven aan de nationale opgaven en ambities. De individuele energieregio’s hebben daarom dan ook toestemming gekregen om hun biedingen verder uit te werken tot een definitieve strategie. Daarvoor zijn het afgelopen jaar diverse onderzoeken en acties uitgevoerd. Dit betreft onder andere een landschappelijke verdieping en een maatschappelijke kosten- en batenanalyse voor warmteoplossingen. Tevens is op basis van de

concept RES een internetconsultatie uitgevoerd, met een goede respons. Middels de bijgevoegde reactiebrief stellen wij uw raad in kennis van de wijze waarop deze inbreng van derden is verwerkt in de definitieve versie van de RES.

Al deze nieuwe informatie uit deelonderzoeken en actuele ontwikkelingen bij gemeenten zijn verwerkt in de definitieve versie van de RES. De strategie is op hoofdlijnen niet veranderd, maar wel op diverse punten verduidelijkt en aangescherpt. Nu leggen we uw raad de verdere uitwerking daarvan in de RES 1.0 voor ter besluitvorming. Tevens vragen wij u kennis te nemen van het uitvoeringsprogramma waarmee de RES na vaststelling nader invulling zal geven aan de doelstellingen.

Consequenties voor Woensdrecht:

Het vaststellen van de RES 1.0 is de logische vervolgstap op het vaststellen van de concept-RES in 2020. De hoofdlijnen van de strategie zoals vastgesteld met de concept RES (RES 0.5) zijn ongewijzigd. Alle gewijzigde teksten zijn in de bijgevoegde versie van de RES gemarkeerd.

➔ In bijlage 2021.05623 staat een overzicht van de voornaamste wijzigingen.

Voor Woensdrecht is er een wijziging aangebracht met betrekking tot de verwachte extra windmolens in het zoekgebied in samenwerking met Zeeland. In de conceptversie werd rekening gehouden met 1 tot 3 extra molens. Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat de samenwerking mogelijk zou kunnen leiden tot 3 tot 5 extra molens in hetzelfde zoekgebied (blz. 22 RES 1.0).

Ondanks dat er in de definitieve versie niets is gewijzigd voor de gemeente Woensdrecht is er wel een stuk toegevoegd. Dit betreft een uitwerking van de uitvoeringsagenda uit de RES 1.0, , het zogenaamde uitvoeringsprogramma. Hiermee zijn de samenwerkingsafspraken transparant en openbaar, vergelijkbaar met de start van de RES-samenwerking. Uw raad wordt het uitvoeringsprogramma ter kennisgeving aangeboden.

➔ In bijlage 2021.05624 staat een samenvatting van de belangrijkste afspraken.

Doelstelling en effect:
Beleidskeuzes op het gebied van de energietransitie betreffen keuzes met een grensoverschrijdend karakter. Door het vaststellen van een regionale energiestrategie wordt vastgelegd hoe er binnen een bepaalde regio met de grote energievraagstukken (warmte, zonnevelden, windmolens) wordt omgegaan. Door deze strategieën op regionaal niveau tussen gemeenten af te stemmen wordt efficiënt omgegaan met de ruimtelijke kwaliteiten en beschikbare warmtebronnen en kan bovendien nauwkeurig invulling gegeven worden aan de landelijke duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen.

Met het definitief vaststellen van de Regionale Energie Strategie West-Brabant geeft de gemeente Woensdrecht aan akkoord te zijn met de opgenomen doelstellingen en ambities binnen de regio West-Brabant. Daarnaast betekent de vaststelling dat de gemeente zich actief zal inzetten om de verschillende regionale ambities uit te dragen, zowel in lokaal beleid als in regionaal verband.

Argumenten, alternatieven en kanttekeningen:

1.1 De RES West-Brabant is breed gedragen
Naast het uitgebreide participatieproces dat de RES in zijn totaliteit heeft doorlopen, zijn het afgelopen jaar nog aanvullende sessies georganiseerd om extra input te verzamelen voor de definitieve versie. De inbreng van inwoners en stakeholders is belangrijk voor het draagvlak voor de plannen en besluiten. Veel van hun inbreng is daarom dan ook verwerkt in de definitieve RES.

1.2 Reeds instemming verleent concept RES
Op 28 mei 2020 heeft uw raad reeds ingestemd met de Concept Regionale Energiestrategie. De voorliggende definitieve versie is op hoofdlijnen ongewijzigd.

1.3 Regionale uitgangspunten sluiten goed aan bij lokale ambities
De gemeente Woensdrecht is vooruitstrevend op het gebied van de energietransitie. Met de invulling en realisatie van actuele ontwikkelingen op het gebied van zon en wind kan de gemeente mogelijk al voor 2030 aan de energieopgaven uit de Regionale Energie Strategie voldoen.

1.4 Uitvoeringsprogramma sluit goed aan bij de ambities
Het uitvoeringsprogramma formuleert effectieve maatregelen om snel en efficiënt een start te maken in de uitvoering. Gemeenten krijgen bovendien ondersteuning vanuit de regio en worden daarmee in de gelegenheid gesteld om ook lokale ontwikkelingen sneller op gang te brengen.

1.5 De financiering van de uitvoering is subsidiabel
Het ter uitvoering brengen van de Regionale Energie Strategieën vraagt een flinke financiële bijdrage. Voor West-Brabant betreft dit een bedrag van 500.000 euro per jaar. De RES-organisatie heeft het Rijk gevraagd deze uitvoeringskosten te financieren.

<u>Kanttekeningen en risico's</u>

2.1 Niet voldoen aan opgaven
Binnen de huidige energieopgaven in de RES zijn een aantal duurzaamheidsprojecten opgegeven vanuit Woensdrecht welke nog in de verkennende fase zijn. Indien de gemeente met betrekking tot deze projecten niet komt tot realisatie zal op een andere manier invulling gegeven moeten worden aan de duurzame opwek van energie. Met andere woorden; indien Woensdrecht geen extra windmolens realiseert, zal daarvoor een aanzienlijke opgave inzake zonne-energie in de plaats komen.

2.2 Financiering
De RES staat in relatie tot hoge uitvoeringskosten. Vanuit de RES-organisatie is de vraag aan het rijk gesteld om de gemeenten hierin financieel te ondersteunen. Er is een mogelijkheid dat niet alle middelen vanuit het Rijk ter beschikking worden gesteld. Dit kan vervolgens resulteren in een onvoorziene financiële verplichting voor de gemeente.

Procedure/planning:
Na de vaststelling van de RES 1.0 is de regio op basis van het Klimaatakkoord verplicht om elke 2 jaar een actualisatie vast te stellen. In deze nieuwe strategieën (RES 2.0, RES 3.0 etc.) worden steeds weer nieuwe inzichten en ontwikkelingen opgenomen. De gemeenteraad besluit over de RES 2.0 en daarmee over eventuele wijzigingen of aanvullingen op de RES.

Kosten, baten en dekking:
Het Rijk zal gemeenten financieel in staat moeten stellen om het Klimaatakkoord en de RES ook daadwerkelijk uit te voeren (conform de VNG-motie d.d. 29.11.2019 en het recente advies van de Raad voor Openbaar Bestuur). De RES organisatie heeft het Rijk verzocht de benodigde financiële middelen beschikbaar te stellen om de uitvoeringskosten van de RES te dekken en om de financiering van onze RES-organisatie te continueren. Voor West-Brabant komt dit neer op een bedrag van € 500.000 per jaar.

Communicatie:
Het besluit zal worden gepubliceerd op de relevante communicatiekanalen.

Bijlagen:
2021.05627 - Reactiebrief bij RES 1.0 West-Brabant
2021.05623 - Belangrijkste wijzigingen ten opzichte van concept RES
2021.05624 - Beknopte samenvatting uitvoeringsprogramma RES
2021.05625 - RES West-Brabant 1.0 met revisies
2021-05627 - Uitvoeringsprogramma RES WB 1.0
2021-05628 – Achtergrondrapport RES 1.0 West-Brabant